

NOVA DOBA

Leto XXII.

Celje, petek 29. novembra 1940

Štev. 49.

Misli ob prazniku zedinjenja

Letos praznujemo triindvajseti 1. december, praznik zedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev. Pred 22 leti smo z največjim navdušenjem ustanovili samostojno in svobodno slovensko državo Jugoslavijo. Burno leto 1918. je bilo čas najlepših načel, hotenj in tudi dejanj: Wilsonova samoodločba narodov, Društvo narodov, razorožitev, trajen mir, gospodarska prosperiteta, socialna enakopravnost, svoboda, tovarištvo, ustvaritev vseh kulturnih dobrin itd. Svet je dobil povsem novo lice in nove meje. Narode je globoko preveval čut demokracije in človečanske svobode.

Razvoj 22 let je čisto natočil grenko kupo razočaranja, zlasti na gospodarskih in socialnih področjih. Družbo so pretresala težka socialna trenja, gospodarske krize, oboroževalna tekmovanja, duh imperializma, boj za osvajanje trgov itd. Vsemu temu se je pridružila še usodna racionalizacija industrije in z njo neizprosna brezposelnost. Vodilni državniiki niso mogli ustvarjati »čudežev«, ker so hotele tajne gospodarske kamarile kljub razvoju razmer še vedno plasirati vso svojo produkcijo v istem in celo še v večjem obsegu in za isto ceno kakor nekdanj, kolikor mogoče brez socialnih bremen, kar je privedlo celokupni svetovni sistem v gospodarsko anarhijo. To so prvi početki današnje svetovne vojne. To je borba ideologij, obenem pa tudi boj producirajočih, gospodarsko vodečih imperializmov z navidezno korekturo družabnega ustroja za ceno ohranitve kapitalizma. Mali narodi so le orodja teh. Okrog nas grme topovi, brne letala in hrume tanki. Mnoge države so že izgubile neodvisnost. Živimo v dobi modernega preseljevanja narodov. Morda bi bilo bolje, če bi se bili ti narodi preseljevali že leta 1918...

Jugoslavija ima danes okrog 17 milijonov prebivalcev. Naše načelo je stroga nevtralnost. Neodvisni smo in ponosno plapolajo naše trobojnice. Zlasti letošnji 1. december občutimo z neko posebno toplino domovinske ljubezni. Na svojih svobodnih tleh smo. So sicer tudi med nami čisto težki nesporazumi, ki bi jih z lahkoto odstranili, če bi posamezniki gojili malo več plemenitih čustev socialnega altruizma. Prva in poglavitna naloga naših državljanov naj bi bila gospodarska in socialna obnova države. Tako homo na zunaj in znotraj varni pred viharji, ki nas utegnejo ogroziti v bodočnosti. Za nas je življenje samo eno — v neodvisni Jugoslaviji. Prav dobro vidimo, da je borba za vsakdanji kruh za malega človeka izredno težka, vendar v neodvisni državi ne najhujša. K sreči vsaj narodnostnih nasprotstev nismo imeli. Mnogi narodni deli so še leta 1918. ostali izven meja naše države. Sprejeli pa smo v svoje okrilje tudi manjšine. Tujerodci so po večini naši državljani in sicer priseljenci. Vsi pa uživajo vse svoboščine. V današnjih usodnih časih nam je potrebna odločna čuječnost in narodna solidarnost. Za svetovne spremembe, ki jih sedaj doživimo v enem letu, je bilo nekdanj potrebnih sto let in še več. Svetovni vihar buči in divja z vso silo. Kdo ve, kaj bo jutri? Govorijo nam o novi Evropi, novi družbi in novi civilizaciji, nihče pa ne ve, kakšne bodo. Popolnega zedinjenja južni Slovani niti leta 1918. niso dosegli. Do Črne morja sega naša slovenska posestima, s katero nas veže pakt o večnem prijateljstvu. Ne maramo tuje zemlje, pa tudi svoje si ne damo vzeti! To je naša odločna in neomajna volja, ki jo mora vsakdo upoštevati, kajti naša svoboda nam ni bila podarjena, temveč je plod večstoletnega trpljenja in žrtvovanja najbližjih sinov našega s slavo ovenčanega naroda.

Pomirjenje na Balkanu

Pristop Rumunije in Slovaške k trojni zvezi — Ruska intervencija v Soliji — Bolgarija ostane nevtralna — Grška ofenziva v Albaniji — Pokolj v Žilavi

Za Madžarsko sta tudi Rumunija in Slovaška pristopili k trojni zvezi med Nemčijo, Italijo in Japonsko. Ameriški listi razlagajo pristop Slovaške kot izpolnitev fronte proti sovjetski Rusiji. Tisk nekaterih držav je tudi poročal, da bo pristopila k trojni zvezi še Bolgarija. Te vesti pa zanikajo zlasti od ponedeljka, ko je prispel generalni tajnik sovjetskega zunanjega ministrstva Soboljev iz Moskve v Sofijo in se dolgo posvetoval z bolgarskim kraljem Borisem ter z bolgarskim ministrskim predsednikom Filovom in zunanjim ministrom Popovom.

Pred prihodom Soboljeva v Sofijo je govoril bolgarski poslanec Peter Dumanov v sobranju o bolgarski zunanji politiki in izjavil, da odnosi Bolgarije do Jugoslavije ne bodo urejeni dotlej, dokler ne bo rešeno vprašanje Makedonije. Dumanov je napadel tudi Grčijo zaradi Trakije in Makedonije. Dumanov je odločno zavrnil bivši ministrski predsednik Mušanov, ki je poudaril, da je bolgarski narod za mir. Svaril je pred vsako pu-

stolovščino in dejal, da naj oloča bolgarski narod sam, če bi ne bilo nobene možnosti za mir. Pozneje je tudi bivši ministrski predsednik Cankov zavrnil poslanca Dumanova. Bolgarski listi objavljajo, da smatrajo incident, ki je povzročil v Jugoslaviji ostro obsodbo, za poravnano. Bolgarski tisk sedaj tudi naglašja, da hoče Bolgarija ostati izven vojne in da tudi nima namena pristopiti k trojni zvezi. Zaradi velike napetosti, ki se je pojavila pred dnevi na Balkanu, je proglasila Turčija na svojem evropskem ozemlju in na azijski strani ob Dardanelah obsedno stanje ter je poslala številne čete na bolgarsko mejo. Po obisku Soboljeva v Sofiji pa je napetost na Balkanu popustila.

Grški vojski se je s podporo angleškega letalstva in angleške vojne mornarice posrečilo izvajati nadaljnje uspehe proti italijanskim četam. Grške čete so potisnile italijansko vojsko docela z grškega ozemlja na albansko ozemlje ter zavzeli Korico, Moskopolje in Podgra-

dec in prodrlje v okolico Argirokastra. Grška vojna poročila javljajo, da so Grki ujeli več tisoč italijanskih vojakov ter zajeli mnogo italijanskega vojnega materiala. Načelnik italijanskega generalnega štaba maršal Badoglio je prispel v Albanijo in osebno organizira protiofenzivo.

Napadi nemških letal na angleška industrijska središča in akcije angleškega letalstva proti nemškim mestom in krajem v zasedenem ozemlju postajajo čedalje silovitejše.

Ob obletnici usmrtnitve voditelja rumunske Železne garde Codreana je skupina članov Železne garde vdrla v noči na sredo v vojaške zapore v Žilavi ter postrelila 64 oseb, med njimi generale, državniike in politike, ki so bili osumljeni umora Codreana in njegovih tovarišev. Med ustreljenimi so tudi bivši ministrski predsednik in vojni minister Argesianu, bivši notranji minister in šef policije v Bukarešti Marinescu in orožniški general Bengliu. V četrtek zjutraj so našli pri Ploestiju umorjenega na neki cesti bivšega ministrskega predsednika prof. Jorgo, ki so ga bili člani Železne garde v sredo odvedli iz njegovega stanovanja.

„Brez vseh stranskih in političnih interesov“

Stavbišče za novo celjsko gimnazijo

Celje, 29. novembra.

V dveh zaporednih številkah mariborskega »Večernika« je objavil neimenovan pisec večjo razpravo o vprašanju stavbišča za novo II. realno gimnazijo v Celju. Naš list je to vprašanje že obravnaval stvarno z vidika šole, gradbene estetike in higijene, upoštevajoč pri tem tudi težke gospodarske prilike, s katerimi mora računati tako posameznik, kakor tudi javna uprava. Mirno lahko ugotavljamo, da si želi ogromna večina celjskega prebivalstva novo gimnazijsko poslopje na prostoru, ki je dovolj velik ter po svoji legi zdrav in miren. Takega stavbišča pa ne dobimo, ako porušimo staro gimnazijsko poslopje na Slomškovem trgu s kaplanijo in

muzejem vred. Celje še danes ni mesto, kjer bi z občutnimi gospodarskimi izgubami rušenja starih poslopij, ki spadajo v okvir starega Celja, morali ustvarjati nova stavbišča za velike, moderne šolske zgradbe. V Celju še v tem pogledu ni razdalj. Celje tudi ni tako malo in tako neprestraženo, da bi tega vprašanja, o katerem bo odločala banska uprava, ne moglo presojati objektivno stvarno, pa tudi nepolitično, ker je gradnja novega gimnazijskega poslopja naša slovenska narodna zadeva, ki ne bo mogla postati strankarsko politična, pa četudi neznani pisec v »Večerniku« še trikrat zapiše, da mora obravnavati stvar »brez vseh stranskih in političnih interesov«.

Celjski mestni svet

Kako je z regulacijo Ložnice? — Obračun gospodarstva mestne občine — Idejni osnutek za regulacijo Celja — Cestna zveza Breg—Lisce—levški—most—Levec

Celjski mestni svet je imel 22. t. m. zvečer redno sejo. Župan je v začetku sporočil, da je bil sodnik upravnega sodišča dr. Jakob Mlinar na lastno prošnjo razrešen dolžnosti člana mestnega sveta in da je banska uprava namesto njega imenovala odvetnika dr. Zdravka Kalana za člana mestnega sveta. Nato je župan zaprisegel na novo imenovanega člana mestnega sveta. Občina je intervenirala pri banski upravi zaradi prispevka banske uprave za nadaljevanje regulacije potoka Ložnice od doslej reguliranega odseka do Joštovega mlina v Medlogu. Ker pa je banska uprava sporočila, da nima na razpolago kredita za tak prispevek, bo občina samo začasno zavarovala strugo Ložnice do Joštovega mlina. Delo se bo pričelo v najkrajšem času.

Mestni svet je odobril obračun gospodarstva mestne občine ter njenih podjetij in ustanov za l. 1939-40 in bilanco z dne 31. marca 1940. Obračun izkazuje 21.465.109.06 din dohodkov in 21.192.490.84 din izdatkov. Prebitek v znesku 272.618.22 din bo mestna občina porabila za plačilo Permozerjevega posestva, ki ga je kupila za 278.999.50 din. Bilanca izkazuje 47.632.572.04 din aktiv in 17.277.804.34 din pasiv. Čisti prebitek z dne 31. marca 1940 znaša torej 30.354.767.70 din.

Občina je sklenila z rudarsko združbo »Bohemijo«, ki je lastnica premogovnika v Osenci pri Celju, sporazum o vzdrževanju ceste Celje — apnenik — Pri-

stava. Po tem sporazumu bo »Bohemija« vzdrževala dve tretjini, občina pa eno tretjino ceste Celje — apnenik v Pečovniku, cesto apnenik — Pristava pa bo razširila in vzdrževala »Bohemija« sama. Občina bo podaljšala zakupno pogodbo s tvrdko Rakusch za njeno zemljišče ob Dečkovi cesti, kjer je vojaško vežbališče, do 31. oktobra 1943; letna zakupnina znaša 5.500 din. Občina je prodala Jerneju Maku in Jožetu Plahutniku dve stavbni parceli pri Mestnem zavetišču v Medlogu po 36 din za kvadratni meter.

Regulacijski odsek mestnega tehničnega oddelka je izdelal idejni osnutek za regulacijo mesta Celja. Ta osnutek se nanaša na pravo mesto Celje v celoti ter na dele katastrskih občin Ostrožnega, Lisce, Košnice in Zagrada v skupni izmeri 1816 ha ter je predviden za porast prebivalstva do 50.000. Mestni svet je vzel ta idejni osnutek na znanje. Osnutek bodo predložili gradbenemu ministrstvu v odobritev, nato pa pride na vrsto izdelava generalnega in podrobnega regulacijskega načrta.

Mestni svet je odobril parcelacijo zemljišča dedičev ge. Confidentijeve v Zavodni in zemljišča tvrdke Westen v Lastnem domu v Gaberju, kjer bo tvrdka zgradila tri dvonadstropne stanovanjske hiše. Proračun za razširitev in dograditev ceste Breg — Lisce — levški most — Levec znaša okrog 400.000 din. K stroškom bo prispeval tudi sreski cestni odbor, ki bo poleg tega skrbel

za vzdrževanje levškega mostu čez Savinjo. Cesto od Brega skozi Lisce do Jakopinovega posestva bodo razširili na 5 m in jo v isti širini zgradili dalje do levškega mostu in do Leva. Vsa cesta bo dolga 3280 m. Ker bo vezala dve državni cesti in upravni občini Celje in Petrovče, bi jo bilo treba uvrstiti med subvencionirane ceste I. reda.

Ob cesti, ki vodi od Belajeve gostilne na Polulah v hrib, bodo namestili javno električno svetilko. Mestna elektrarna bo podaljšala električni vod do treh novih stanovanjskih hišic tvrdke Westen na Dobrovi, tvrdka Westen pa bo morala kriti polovico stroškov, to je 2819 din. V članstvo mestne občine so bili sprejeti kapetan v p. Franjo Toš, hišnik Karel Kroflič, Matija Intihar in Matilda Fričeva. Mestni svet je odobril ustanovitev občinskega fonda za obrambo pred letalskimi napadi in sprejel zadnji pravilnik.

Pri povišanju prejemkov upokojenec, ki so v mestni službi, se invalidnina ne upošteva kot dohodek. Za člana odborov in komisij, ki jim je pripadal dr. Mlinar, je bil izvoljen na novo imenovani član mestnega sveta dr. Zdravko Kalan.

Politika

Duhovna mobilizacija

Iz beograjskega »Napreda«, čigar lastnik je univ. prof. dr. Mihailo Ilić, posnemamo:

»Potrebna nam je duhovna mobilizacija zaradi obrambe in zaradi preporoda. Tudi duhovna mobilizacija ni stanje, ki bi se dalo doseči na mehaničen način. Zaman bodo velike besede, če jim ne bodo sledila velika in iskrena dejanja, zaman bodo plemenite izjave, če bodo postopki mali in sebični. Duhovna mobilizacija, kakor vse drugo, kar je v zvezi z duhom, bo vedno takšna, kakršno je objektivno stanje — ne takšna, kakor jo proklamirajo in opisujejo. Za to delo je prav tako treba ustvarjati pogoje in kdor ustvarja te pogoje, dela za duhovno mobilizacijo svojega naroda.«

Potreba odločnosti

Iz članka Adama Pribičevića, ki je izšel v »Seljačkem kolu«, posnemamo: »Za domovino se ne borimo samo s puško na fronti, temveč tudi pred to borbo, s pravo besedo na pravem mestu, s pobijanjem vseh onih, ki slabijo slovo, odločnost in moralno naroda. In hko se homo borili, če bomo vsi odločno pripravljeni na borbo že pred njo. In zato borba do uničenja vsem onim, ki obračajo pozornost naroda od velikega vprašanja obstoja države na druga vprašanja podrejenega pomena.«

Milodari za misijone

Sarajevski »Katolički tjednik« hvali akcijo za nabiranje misijonskih milodarov in poudarja, da »v Sutjeski posebno živahno zbirajo za naš jezuitski misijon v Bengaliji.« List navaja tudi primer dveh rodbin v Sutjeski, ki sta dali denar »za cerkev sv. Terezije v Bošontiju«. Nato poziva vse Hrvate in katolike, da zberejo čim več denarja za misijone v tujih deželah, in zaključuje: »Če bi vsaj približno tako delali za misijone v večini naših župnij, lahko izračunamo, koliko bi mogli hrvatski katoliki dati misijonom. Na milijone!«

K temu pripominja »Sokolski glasnik«: Kakšna sreča bi bila, če bi mogli ne samo Hrvati, temveč tudi Srbi in Slovenci zbrati še več kot milijon, toda za svoje siromake in zimsko pomoč, za šole in bolnice, za cerkve in ceste, za prehrano in narodno obrambo... Ne pa za — Bengalijo in Bošontij!

Šanjo Mach

Zagrebska katoliška »Hrvatska straža« je objavila uvodni članek o slovaškem listu »Gardistu«, glasilu slovaškega notranjega ministra Šanja Macha. V tem uvodnem članku beremo, da je »Gardist« obenem s Šanom Machom največji prijatelj Hrvatov, dalje, da je »Gardist« objavil, da so ukinili naziv Gundulićeve ulice v Bratislavi zato, ker so mislili, da je bil Gundulić Srb in ne Hrvat. Končno trdi »Hrvatska straža«, da je prijateljstvo Šanja Macha za Hrvate izredno važno, ker je Mach največji prijatelj Nemčije in utegne postati njegovo mnenje Hrvatom koristno.

Pouk na čeških šolah

Vlada češko-moravskega protektorata je odredila, da državljanski nauk in vzgoja ne bosta več obvezna predmeta na osnovnih in meščanskih šolah, ker Čehi nimajo več lastne države, temveč protektorat in zaradi tega nimajo državljanstvih pravic, kot jih imajo Nemci. Na vseh čeških osnovnih šolah je uvedena nemščina kot obvezen predmet.

Thälmann

Švicarska »Volksstimme« poroča, da je vodja nemških komunistov Thälmann še vedno v nekem koncentracijskem taborišču v Nemčiji. List označuje lanske vesti nekaterih časopisnih agencij, da je bil Thälmann izpuščen iz koncentracijskega taborišča, za gladko izmišljene.

Domače vesti

POLOŽNICE smo priložili današnji številki vsem, ki prejemale list po pošti. Prosimo vse cenj. naročnike, ki so v zaostanku z naročnino, da jo blagovolijo takoj poravnati za čas do konca leta. Kdor pa ima naročnino poravnano, naj shrani položnico za drugo priliko.

— Sijajen uspeh zbirke CMD. Zbirka, ki jo je priredila Družba sv. Cirila in Metoda dne 10. novembra pod geslom »Bratom in sestram na meji — pomoč!«, je dala izredno lepo vsoto 212.042,25 din. Tako velikega uspeha ni bila doslej deležna še nobena zbirka v Sloveniji. M. dr. so prispevali: Ljubljana 77.110,25 din, Maribor 43.699,25 din, Celje 18.025 din 25 par, Kranj 10.941 din, Ptuj 3.300 din, Novo mesto 3.260 din, Mežica 2.401 din 75 par, Tržič 2.308 din, Škofja Loka 1.909 din, Sevnica 1.820 din, Zalec 1.714 din 75 par, Ljutomer 1.607,50 din, Vinje 1.333 din, Šoštanj 1.270 din, Trbovlje 1.124 din, Brežice 1.059 din, Sv. Lenart v Slov. goricah, Slovenska Bistrica in Litija-Šmartno pa po 1.000 din.

— Zahvala. Ko polaga vodstvo Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani v blagajno častni skupek narodne zbirke 10. novembra, se visoko zaveda velike hvalačnosti, ki jo dolguje vsem: mestom, trgov in vsem, podružnicam in sodelujočim društvom, darovalkam in nabiralkam, darovalcem in nabiralcem, zlasti pa še mladini, ki je z vso vnemo sodelovala. Deseti november 1940 je tako častno izpričal plemeniti smisel Slovenin in Slovencev za potrebe naše Družbe, da bo ta dan vodstvu trajno v opomin, ko bo letošnjo zimo izvrševalo zastavljene naloge po tistem geslu, s katerim je bila zbirka prirejena: »Bratom in sestram na meji — pomoč!« Vsem najpriširnejša zahvala! — Ljubljana, 23. novembra 1940. — Vodstvo Družbe sv. Cirila in Metoda.

— Poleg ljudskega dobimo tudi kruh iz krušne in koruzne moke. Banska uprava je odredila, da smejo vse pekarnice v dravski banovini izdelovati in prodajati poleg ljudskega kruha tudi kruh, izdelan iz 75% krušne in 25% koruzne moke. V času do 31. decembra je dovoljeno izdelovati kruh tudi iz moke, ki vsebuje 75% bele in 25% koruzne moke. V primeru pomanjkanja krušne in koruzne moke smejo pekarnice v času do 31. decembra izdelovati izjemno od predpisov čl. 7. uredbe o ukrepih za preskrbo prebivalstva in vojske s kruhom tudi kruh iz bele moke. Kruh iz krušne in koruzne moke se prodaja v kosih, težkih 1 kg, kos po 5 din. Kruh iz bele in koruzne moke se prodaja v kosih, težkih po 80 dkg, kos po 6 din. Beli kruh se prodaja v kosih, težkih 96 dkg (odnosno 48 in 24 dkg), po 8 din (odnosno 4 in 2 din). Prekrški te uredbe se kaznujejo po čl. 8. uredbe o kontroli cen.

— Cena koruze maksimirana. Vlada je izdala uredbo o prometu s koruzo. Uredba določa najvišje dovoljene cene koruze. Tako znaša maksimirana cena umetno posušene koruze 250 din, surove koruze pa 200 din za metrski stot. Kakor poročajo, bo služila ta uredba kot izhodišče za splošno ustalitev cen poljskih pridelkov v naši državi.

— Prejemke državnih nameščenecv in upokoencev. Vlada je izdala uredbo o spremembi in izpopolnitvi uredbe o izrednih dokladah državnih nameščenecv in upokoencev ter uredbo o novi ureditvi doklad staroupoencev.

— Potniške tarife na naših železnica bodo z novim letom zvišali za 20%.

— Božične počitnice bodo letos na vseh šolah trajale od 22. decembra do vstetega 10. januarja.

— Jedrnatilo šole stare zaloge je dovoljeno prodajati do 2. januarja 1941.

— Neupravičeni napadi na trgovce. Zveza trgovskih združenj dravske banovine v Ljubljani nas prosi za naslednjo objavo: Zvesta svojemu namenu in imeu je Narodna odbrana odločno obsodila gonjo proti trgovcem, katerim nekateri hote, drugi, nevedni in zapeljani, pa nehote podtikajo krivdo za draginjo. Prestopki trgovcev se razobešajo na največji zvon, čeprav so prav redki. To je krivično in nepošteno, ker se najdejo sebičneži in izkoriščevalci dobe težav in zmed med vsemi stanovni in ker se prestopki posameznikov nikdar ne bi smeli posplošiti za napade na ves stan. Obsodba gonje proti trgovcem je potrebna in umestna v splošnem, posebno pa še pri nas, ko imamo v javnem življenju dovolj dokazov, da je trgovec zaveden in koristen član narodne skupnosti. Pri narodnem, prosvetnem in dobrodelnem delu imamo že od nekdaj zveste in požrtvovalne sodelavce iz trgovskih vrst, v svojem stanovskem prizadevanju trgovec nikdar ne išče pravic pred drugimi, a zdaj, ko okrog nas besni vojna, nosi tudi on težko breme težav in skrbi. So celo bremena, ki jih požrtvovalno odvrata od drugih. Tako n. pr. naši trgovci svojim odjemalcem še vedno brez obresti kreditirajo blago, ki ga morajo vnaprej in sproti plačevati tovarnam in drugim svojim dobaviteljem. Na solidnem poslovanju in dobrem odnošaju z odjemalci gradi naš trgovec svoj obstoj, trgovske organizacije pa so zanesljiv forum za obravnavanje vseh pritožb in za razčiščenje vseh nesporazumov glede trgovskega poslovanja v sedanji težki dobi, ki zahteva v interesu skupnosti poostreno objektivnost.

— Opozorilo železniške uprave. Te dni je železniška uprava preko naših radijskih oddajnih postaj objavila opozorilo občinstvu, da si pred vsakim potovanjem z železnice pravočasno nabavi vozne karte. Zadnje čase imajo naši potniški vlaki skoraj vedno večje zamude, to pa v mnogih primerih ravno zaradi tega, ker si potniki v zadnjem trenutku nabavijo vozne karte pri postajnih blagajnah, ki so tik pred odhodom vlakov preobremenjene in ne morejo pravočasno odpraviti vseh potnikov. Tako nastajajo zamude. Železniška uprava je izdala nalog, da morajo vlaki v bodo-

če odhajati točno po voznem redu in da se železniški organi ne smejo ozirati na zamudnike in tudi ne na to, ali je mogla postajna blagajna vsem potnikom pravočasno izdati vozne karte. Železniška uprava je obenem tudi s svoje strani opozorila občinstvo na možnost in na prednosti nabave voznih kart v poslovalnicah »Putnika«. V biljetarnicah »Putnika« si občinstvo lahko nabavi vse vozne karte po originalnih cenah že v predprodaji, pa tudi že dan ali dva dni pred nameranim potovanjem. Obenem prejmejo potniki pri »Putniku« vsa potrebna pojasnila glede voznega reda in vlakovnih zvez ter se rešijo skrbi za nabavo voznih kart v zadnjem trenutku in neprijetnosti navala pri postajnih blagajnah. Želimo, da bi se potujoče občinstvo pri nabavi voznih kart v večji meri posluževalo poslovalnic »Putnika« in s tem tudi s svoje strani pripomoglo k odpravi neprijetnih zamud v našem potniškem prometu.

Celje in okolica

— c Praznovanje prvega decembra. Mestno poglavarstvo v Celju razglasa: Prvi december se bo praznoval na slovesen način kot praznik zedinjenja troimenega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev. Vsi hišni posestniki se opozarjajo, da morajo biti ta dan vsa poslopja okrašena z državnimi zastavami.

— c Službe božje na praznik zedinjenja. Dne 1. decembra bo zahvalna služba božja ob 8. v opatijski, ob pol 9. v pravoslavni, ob 9. v evangelijski cerkvi, ob pol 10. pa v starokatoliški kapeli.

— c Celjski pododbor UROIR poziva vse člane, da se udeležijo na praznik zedinjenja službe božje, ki bo ob 8. v opatijski, ob pol 9. v pravoslavni ob 9. v evangelijski cerkvi ter ob pol 10. v starokatoliški kapeli. Udeležba v uniformi ali v civilu z znakom.

— c Sokolska proslava 1. decembra v Gaberju. Sokolsko društvo Celje I poziva vse svoje članstvo, da se udeleži proslave praznika zedinjenja, ki bo 1. decembra ob 10.30 dopoldne v Sokolskem domu v Gaberju.

— c Koncert v proslavo praznika zedinjenja bo v nedeljo 1. decembra ob 20. v Mestnem gledališču. Na sporedu so skladatelji Čajkovski, Dvořak, Grieg, Moniuszko, Oevirk, Pavlič, Karlo Sancin, Mirca Sancinova, Risto Savin, Tomc in Vodopivec s svojimi samospevi, arijami, skladbami za godalni kvartet, moškimi, ženskimi in mešanimi zbori. Spored bodo izvajali godalni kvartet Glasbene Matice, Celjsko pevsko društvo, »Celjski zvon«, »Oljka« in celjski solisti, poleg teh bo pa nastopil še tenorist Janez Lipušček iz Ljubljane. Koncert bo gotovo nudil velik umetniški užitek. Zato in glede na namen koncerta ne dvomimo, da bo celjsko občinstvo napolnilo v nedeljo zvečer gledališče do zadnjega kotička. Vstopnice so v predprodaji v knjigarni K. Goričarja vdove.

— c Zatemnitev Celja. Drevi bo vaja v zatemnitvi mesta. Da bi bila ta vaja čim uspešnejša, naroča mestno poglavarstvo vsem prebivalcem v območju mestne občine celjske, da si oskrbijo potreben material, s katerim bodo zadržali okna in odprtine, da ne bo uhajala nikjer svetloba na prosto. Posebej opozarjamo na to še lastnike gostinskih obratov, tovarn, avtomobilov in one, ki imajo svetlobno reklamo odnosno razsvetljene izlozbe. Paziti je treba tudi, da ne bodo dvoriščne strani stavb razsvetljene. Za večjo veljajo odredbe, ki so bile svojčas izdane glede zatemnitve. Opozarjamo, da ni dovoljeno zadrževati se za časa večje na ulici nikomur, razen onim, ki imajo nujne in neodložljive opravke, n. pr. odhod na kolodvor, po zdravniku ali podobno. Izvršitev teh odredb bodo nadzirali in proti onim, ki se ne bi pokorili, kazensko postopali. Večba se bo pričela ob 18.30, ko bo ugasnila ulična razsvetljava, in bo trajala, dokler ne bo spet zagorela javna razsvetljava. Signala za ta pričetek in za konec vaje ne bo.

— c Jubilejno učiteljsko zborovanje. Okrajno društvo JUU bo zborovalo v sredo 4. decembra s pričetkom ob pol 9. dopoldne na mestni dekliški narodni šoli v Celju. Poleg rednih točk bo na dnevnem redu predavanje šol. upr. g. Lužnika o »Mislih o globalni metodi v pouku«. O poteku banovinske skupščine sekcije JUU bo poročal učitelj g. Kotnik. Ob društveni 70-letnici bosta po-

KINO UNION - CELJE

29. XI. premiera ob 1/9, — 3. XII.

Dunaj - mesto ljubezni

(Wienergeschichten)

Vesele in žalostne dunajske zgodbe, ki se jim bomo od srca nasmejali. **Hans Moser, Paul Hörbiger** in lepa **Marta Harell** v svojem elementu.

✱

V nedeljo ob 10. in 14. matineja

Brod smrti

Film tempa in neobjasnenih zagonetk. **Constance Worth, Vinton Haworth**

dala zgodovino Celjskega učiteljskega društva gg. Zdolšek in Fran Roš. Društvo ima danes 207 članov in članic in je drugo najmočnejše v banovini. K udeležbi je vabljeno zlasti tudi upokojeno učiteljstvo.

c Šmarje in šmarski okraj. Na ljudskem vseučilišču je predaval prof. dr. Pavel Strmšek 18. t. m. o Šmarju in šmarskem sodnem okraju, 25. t. m. pa o kozjanskem in rogaškem sodnem okraju. Prvi večer je posvetil tudi na splošno celotnemu političnemu okraju, orisal njegov položaj v banovini, raznolikosti in značilnosti. Poudaril je, kako je Celje temu okraju gospodarski in kulturni center, saj je okraj brez srednje in meščanske šole ter skoraj tudi brez industrije. Zato je njegova preobljudenost boleč problem. Prikazal je poteze na duševnosti prebivalstva, njegovo kmečko gospodarstvo in socialne prilike. Kakor je kmet kot gospodar konservativen, tako vendar bolj in bolj v njem izginjajo pradedni ljudski občutki. Drugi večer je predavatelj deloma posvetil rojaku škofu A. M. Slomšku ob 140-letnici njegovega rojstva ter navedel njegove zasluge zlasti na kulturnem in nacionalnem področju. Obe predavanji so spremljale množice izbranih, deloma koloriranih skioptičnih slik. Te so tolmačile pokrajinske lepote okraja, njegove naselbine, umetnostne spomenike, zlasti cerkvene, in pri tem segale tudi k dogodkom iz preteklosti. Bogastvo svetu tako zelo skritega, tihega šmarskega okraja se je odkrivalo občinstvu, ki je oba večera napolnilo predavalnico ter sledilo priljubljenemu predavatelju z izredno pozornostjo in hvaležnostjo za vse, kar mu je znal z besedo in sliko na temeljit in prisrčen način razkazati.

c Ljudsko vseučilišče. Drevi ob osmih bo prof. dr. Pavel Strmšek nadaljeval predavanje o šmarsko-kozjanskem okraju, ki je bilo v ponedeljek zaradi motnje v projekcijskem aparatu prekinjeno. Predavatelj bo predaval okrog 70 lepih skioptičnih slik. Vstopnice za ponedeljsko predavanje veljajo tudi za drevi. Udeležite se predavanja v čim večjem številu!

c Skrivnosti tehničnih problemov. V ponedeljek 2. decembra ob 20. bo predaval univ. prof. dr. Milan Vidmar iz Ljubljane o temi »Skrivnosti tehničnih problemov«. Ime predavatelja jamči, da bo predavanje zelo zanimivo, zato vabimo občinstvo, da se ga udeleži v čim večjem številu.

c Komemoracija za ustanoviteljem skavtizma. Mrkoničev steg skavtov in planink v Celju priredi v soboto 30. t. m. ob 19. v risalnici meščanske šole komemoracijo za 22. novembra umrlim ustanoviteljem skavtizma Robertom Baden-Powellom. Vabljeni so vsi prijatelji skavtizma.

c Javno zahvalo Jadranski straži v Celju izrekajo dijaška podpora društva in dijaške kuhinje I. in II. drž. realne gimnazije ter drž. deške in dekliške meščanske šole v Celju, ker je naklonila ves čisti dobiček svojih akademij ustanovam, ki so prav v teh časih potrebne čim večje podpore.

c Tlakovanje Vodnikove ulice. Betonsko podlago cestišča Vodnikove ulice tlakujejo sedaj z malimi granitnimi kockami, spoje pa bodo zalili z asfaltom. Pričelo se je tudi že asfaltiranje hodnikov za pešce. Vodnikovo ulico bodo letos uredili od Kralja Petra ceste do internata šolskih sester. Upravičeno nevoljo pa povzroča dejstvo, da je cestišče Vodnikove ulice v odseku med Kralja Petra cesto in Strossmayerjevo ulico sedaj ožje nego je bilo prej, ker so hodniki za pešce pred poslopjem Ljudske posojilnice in meščanske šole razširili od 2 kar na 4 metre.

c Celjski oktet, ki ga vodi g. Avgust Cerer, se je po dolgem presledku spet predstavil celjski javnosti in priredil v soboto zvečer v mali dvorani Celjskega doma dobro obiskan koncert slovenskih umetnih pesmi. Na sporedu je bilo 17 znanih skladb starejšega datuma. Celjski oktet, v katerem pa je devet pevcev, razpolaga z dobrim glasovnim materialom. Za učinkovitost izvedbe sporeda, ki so si ga izbrali, je nujno potrebno vseskozi precizno in tehtno podajanje. Tega pa o koncertu Celjskega okteta ni mogoče trditi. Oktet je pel s povprečno dinamiko in vokalizacijo, v intonaciji pa ni bil trden. Poznalo se je, da je oktet priredil svoj koncert pregodaj in da bi potreboval za izpolnjenje pesmi še mnogo vaj. Najbolje je še podal Adamičevo »Kmetisko pesem«, »Slovanski dan« in »Kes, oženil bi se«, Jenkovo »Vabilo«, Hajdrihovo »Cerkvico«, Gerbičovo »Vabilo«, Vaudovo »V slovo« in Hajdrihovo »Hercegovsko«. Celjskemu oktetu je treba priznati resno hotenje in voljo. Oberna se naj pridruži še temeljitost, pa bo uspeh večji in lepši.

c Posvetovanje zastopnikov Nabavljalnih zadrug državnih nameščencev. V nedeljo je bila v celjskem Narodnem domu konferenca zastopnikov Nabavljalnih zadrug drž. nameščencev. Konference, ki ji je prisostvovalo okrog 50 zastopnikov nabavljalnih zadrug, se je udeležilo tudi šest predstavnikov osrednjega saveza v Beogradu, med njimi predsednik saveza g. Miloš Stibler. Na konferenci sta poročala predsednik g. Stibler in šef osrednjega blagovnega oddelka g. Hrvanov. Govorila sta zlasti o vprašanju nabave življenjskih potrebščin, ki jo ovira pomanjkanje prevoznih sredstev. Pri nabavi življenjskih potrebščin se tudi še pozna kvarni vpliv nekaterih kapitalistov, ki poznajo predvsem le lastne interese. Zastopnik neke zadruge je izjavil, da dobi zadruge blago v drugih trgovinah za isto ceno, kar škoduje prestižu nabavljalnih zadrug. Zastopniki nekaterih zadrug so iznesli željo, da bi vodstvo izposlovalo pri pristojnih čimteljih v Beogradu odločbo, da določbe o kontroli cen ne veljajo za nabavljalne zadruge.

c Poročil se je 26. t. m. v Celju učitelj in skladatelj g. Ciril Pregelj z go. Franjo Marijo Kerševan-Puhrovo. Priči sta bila kapetana gg. Milan Vasiljevič in Tihomir Djordjevič. Iskreno čestitamo!

c Osebnost. Dr. Henrik Steska, sodnik upravnega sodišča v Celju, je imenovan za rednega profesorja na pravni fakulteti ljubljanske univerze.

c Iz sodniške službe. Za sodnega pripravnika pri okrožnem sodišču v Celju je imenovan diplomirani pravnik Pavle Masle iz Laškega.

c Rezervni oficirji za bitoljske žrtve. Celjski pododbor UROIR je poslal županu mesta Bitolja 500 din za žrtve bombardiranja Bitolja.

c Frizerji in brivci so povišali cene. S 1. decembrom se bodo cene v frizerskih in brivskih salonih v Celju zvišale za okrog 20%. Frizerji in brivci so bili med onimi redkimi, ki kljub draginji doslej še niso povišali cen, zato upajo, da

bo javnost sprejela njihov sklep z razumevanjem. Ob tej priliki opozarjamo, da se frizerski in brivski saloni ob sobotah zapirajo točno ob 20.

c Upokojeno učiteljstvo iz Celja in okolice se bo sestalo v četrtek 5. decembra ob 14. v Nabavljalni zadrugi v Celju.

c Uradni dan Zbornice za TOI za Celje in okolico bo v torek 3. decembra od 8. do 12. dopoldne v posvetovalnici Združenja trgovcev za mesto Celje v Razlagovi ulici.

c Mesnice in stojnice bodo ob nedeljah zaprte. Združenje mesarjev in klobasičarjev v Celju sporoča, da bodo mesnice in stojnice v Celju od 1. decembra do 28. februarja ves dan zaprte. Občinstvo naj se oskrbi z mesom že ob sobotah.

c Dijaška kuhinja v Celju bo imela svoj redni občni zbor v petek 6. decembra ob 18. v Celjskem domu. Dnevni red običajen.

Otroški voziček

kolo ali šivalni stroj najhitreje in najbolje kupite, prodate ali zamenjate v trgovini Josip Uršič, Celje, Narodni dom.

c Andrejev sejem. V soboto 30. t. m. bo v Celju letni kramarski in živinski sejem.

c Knjige Vodnikove družbe dobijo člani in tudi nečlani v podružnici »Jutra« v Kocenovi ulici 2.

c Sestanek krojačev bo v nedeljo 1. decembra ob pol 9. dopoldne v spodnjih prostorih Narodnega doma in ne v mali dvorani, kot je bilo javljeno na vabilih.

c Življenja sta se naveličala. V ponedeljek popoldne si je neki 45-letni brezposelni slikarski pomočnik iz Celja pod električnim vodom pri Sp. Lanovžu navil dolgo žico okoli vratu in hotel nato zagnati drugi konec žice na žice električnega voda. V tem trenutku ga je pa opazil stražnik in preprečil njegovo nakano. Slikarski pomočnik je hotel izvršiti samomor v hipni duševni zmedenosti. V četrtek zvečer je Angela R. iz Celja izpila blizu Voglajne v Zavodni večjo količino lizola. Obupanko so takoj našli in spravili v bolnico. Vzrok njene ga dejanja ni znan.

c Smrtna nesreča otroka. V Zahenbercu pri Rogatcu se je 21. t. m. dveletni posestnikovi hčerki Mariji Gajškovi doma pri štedilniku vnela obleka. Deklica je dobila hude opekline po vsem telesu. Prepeljali so jo v celjsko bolnico, kjer je drugi dan izdihnila.

c Žetev smrti. Na hribu sv. Jožefa je umrla v nedeljo 68-letna občinska reva Apolonija Vetrnikova. V Mestnem zavetišču v Medlogu je umrla 74-letna mestna reva Matilda Martunova. V Zagradu je umrla v četrtek 78-letna zasebnica Neža Mravlakova. V celjski bolnici so umrli: 21. t. m. triletni delavec sinček Stefan Krk iz Zabukovca, 22. t. m. 67-letna zasebnica Franciška Tavčarjeva iz Medloga, tašča trgovca g. Stareca v Celju, v soboto štiriletna delavčeva hčerka Josipina Kladnikova z Grobelne, v nedeljo 60-letni dninar Josip Žontič iz Podgorja pri Frankolovem, v sredo pa 66-letni preužitkar Ig-

nac Stiplovšek od Sv. Petra na Medvedovem selu. N. p. v m.!

c Nepošten uslužbenec. V neki celjski veletrgovini so ugotovili, da je sluga kradel večje količine špecerijskega blaga. Ukradeni blago je hotel prodati nekemu trgovcu. Vrednost ukradenega blaga je velika. Policija raziskuje zadevo.

c Sleparski posli. V Celju se je v zadnjih treh tednih zadrževal 26-letni brezposelni ključavničarski pomočnik Florijan M. iz mariborske okolice. Obiskoval je razne trgovce in zasebnike ter nastopal pod različnimi imeni. Izdajal se je enkrat za železniškega uradnika, drugič za magistratnega uradnika, tretjič za uradnika OUZD in pod pretvezo, da bo dobavil premog, jabolka in drugo blago, izvalil ljudem večje in manjše zneske. Tako je v Celju oškodoval šest strank. Moža so aretirali in izročili sodišču.

c Miklavž bo obiskoval otročičke po domovih tudi letos. Prijave se sprejemajo do 3. decembra v Gasilskem domu na dvorišču mestnega poglavarstva.

c Opozarjamo na današnji oglaševalni pisarne Jager v Celju.

c Zdravniško dežurno službo za člane OUZD bo imel v nedeljo 1. decembra zdravnik dr. Josip Čerin v Prešernovi ulici.

Iz občinstva

Nova celjska gimnazija ne spada na Slomškov trg!

Ker sem se rodil v okolici Celja, se naravno zanimam za vse, kar se v tem mestu dogaja, kot študent stare gimnazije na Slomškovem trgu pa tudi za usodo tega poslopja in predvsem trga samega, na katerem stoji. Čital sem poročilo o komisijski razpravi o idejnem osnutku novega gimnazijskega poslopja na tem trgu. Oba gg. direktorja gimnazij sta se s šolskih vidikov moško uprla temu čudnemu projektu. G. kustos spomeniškega urada pa je za čudo zahteval le neke spremembe v osnutku. Kustos — varuh — je imel braniti in obvarovati staro gimnazijo, kaplanijo in muzejsko poslopje. Ne, za božjo voljo, ne trdim, da so ta tri poslopja arhitektonski spomenik, ampak trdim, da morajo ostati, ker dajejo temu trgu značaj.

Ta trg je v mestu edini, ki je preživel prejšnje čase in prešel na nas kolikor toliko neizpremenjen in tvori s starodavno opatijsko cerkvijo lepo enoto. Ta cerkev ne prenese v svoji okolici nobenih novotarij. Postavi k častitljivi gotski stavbi moderno šolsko poslopje in konec je tihe, skromne in sanjave skladnosti vsega trga. Že samo novo poslopje gimnazije bi bilo iz tega vzroka tam nemo goče, sedaj pa še kaplanija in kaj še vse za nameček! Na izhodni strani so v prejšnjih časih itak že grešili, toda takratni mestni očetje niso imeli dovolj smisla za ohranitev častitljivih mestnih delov in poleg tega jim tudi ni stal ob strani kustos.

Povsod po svetu, pa tudi v naših mestih, kjer imajo od prej kaj ohraniti, so ljubosumni na obvarovanje prevzetega. V Celju pa hočejo razmetati svoj edini zaokroženi trg.

Važno je, da zobe temeljito očistimo ne samo zjutraj, ampak tudi vsak večer, predno gremo spat.

Chlorodont
zobna pasta

Ali smo Celjani kulturni?

Zadnja leta se je razpasla v Celju razvada, da morajo prireditelji umetniških in kulturnih prireditev, kot so koncerti, akademije, gledališke predstave, razstave in sl., ponujati vstopnice posameznim osebam in tvrdkam po stanovanjih in lokalih, če hočejo, da ne muzicirajo, igrajo, nastopajo in razstavljajo praznim dvoranam! Ponujanje vstopnic po prirediteljih je deloma razumljivo, ker pač morajo kriti vsaj režijske stroške. Nerazumljivo pa je, da je naše občinstvo tako brezbrizno za umetniške in kulturne prireditve, da dopušča, da se morajo prireditelji ponizati na stopnjo krošnjarjev, kajti le ti ponujajo svojo robo po hišah! Prav so storili prireditelji koncerta v proslavo praznika zedinjenja v Celju, ko so se odločili in objavili, da ne bodo ponujali vstopnic po domovih in lokalih. Storimo svojo dolžnost in posetimo koncert v velikem številu! Pokazimo, da smo kulturni!

Sokolstvo

Prvodecembrska proslava v Celju

Sokolsko društvo Celje-matica priredi v soboto 30. t. m. ob 20. v Mestnem gledališču slavnostno akademijo. Spored: 1. Alegorična slika — pozdrav zastavi. 2. Slavnostni govor. 3. Sokolska koračnica. 4. Višja ženska deca: Polka. 5. Višja moška deca: konj — preskoki. 6. Ženski naraščaj: gred — proste vaje. 7. Člani: bradlja. 8. Članice: valček. 9. Orkester: V. Parma: Uvertura k narodni igri »Rokovnjači«. 10. Člani: drog. 11. Moška deca: raznoterosti. 12. Ženski naraščaj: jutranja telovadba. 15. Člani: »Iz bratskog zagrljaja«. 16. Hej Slovani — pozdrav zastavi — Pesem sokolskih legij.

Predprodaja vstopnic v knjigarni K. Goričarja vd. in pri gledališki blagajni eno uro pred akademijo.

V nedeljo 1. decembra ob 10.30 bo v telovadnici mestne narodne šole slavnostno zborovanje. O pomenu narodnega praznika bo govoril društveni starosta br. dr. Milko Hrašovec, društveni orkester bo izvedel dve ali tri godbene točke, na sporedu bosta tudi deklamaciji in zaobljuba novega članstva. Udeležba na obeh prireditvah za brate in sestre v kroju, če ga imajo. Bratje in sestre, skrbite, da boste navzoči na obeh prireditvah in da ne bo nikogar manjkalo iz naših vrst. Zdravo!

Gustav Grobelnik:

V London...

Ta mesec slavim majhen jubilej: Dve leti bo, kar sem bil v Londonu, odkar sem čul utrip prvega središča svetovne trgovine in prometa, prvega denarnega tržišča sveta, utrip več kot 8 milijonov src...

V času, ko nemška poročila navajajo, da je na stotine bombnikov ponovno bombardiralo London in druga angleška mesta, sam izluščil iz že skoraj zabrisanih zapiskov nekaj vtisov z nepozabnega potovanja.

Pred dvema letoma je uspelo zagrebškemu akademskemu pevskemu zboru »Mladost - Balkan« ponesti našo pesem, čeprav le za kratek čas, v širni svet, v Anglijo. »Concert Tour of The Yugoslav Academic Choir Mladost - Balkan« je bilo natisnjeno z velikimi črkami na naših sporedih. Tudi slovensko časopisje je o tem poročalo; seveda — kulturni dogodek.

In tako se je zgodilo, da se je pred dvema letoma nekega zgodnjega jutra v začetku novembra na zagrebškem kolodvoru nabral velik kup kovčegov in prtljage in gruča študentov pevcev, prav pred tistim tirom, kjer je moral

ustaviti brzovlak Istanbul — Beograd — Jesenice — München — Aachen — Bruxelles — Ostende.

Poldne je že minilo, ko smo iz drvečega brzca še vedno gledali slovensko zemljo. Vsi oči, vsi srca, vsi duši, vsi duši...

Millstättersee — tukaj so sajasti hlapci zamenjali z električnim strojem. Železnica se neprenehoma vzpenja ob robu globoke romantične doline — Mölltal, Mallnitz (1182 m). — Znani smučarski kraji. Böckstein (1171 m), Železnica se od tukaj že vrača v dolino Badgastein — mesto hotelov in zdraviliških domov — ima le še 912 m nadmorske višine. Pokrajino obrobajo Visoke Ture. O, Julijske! O, Savinjske! Hofgastein (842 m), Schwarzach — St. Veit — izhodišče za Zell am See, St. Johann in Pongau, Bischofshofen. Vse postaje so bile prazne, brez ljudi. Salzburg je s svojim gradom v mnogočem spomnil na našo Ljubljano. Tudi mene. Vlak je imel dvajset minut postanka; za radovedneže čisto dovolj. Zato sem tudi jaz malo stopil v bližnje ulice. Marsikatera trgovina se je že zavarovala z vidnim opozorilom: »Arisches Geschäft«. Vžigalniki so stali 1 marko... Preden smo dospeli do Ostermünchena, smo

prešli še nekaj postaj: Traunstein, Prien, Rosenheim.

Pod večer smo se pripeljali v München — »Stadt der Bewegung«. Tudi ti isti večer so razbijali židovske trgovine, to je tiste, ki niso bile oblepljene z napismi, kakor: »Rein arisches Geschäft« ali »Juden Eintritt verboten« ali »Die Juden sind da nicht erwünscht« in slično. V »Neustätterstrasse« sem naletel na trgovino s kozuhovino, glasečo se na ime Moravec. Ali se mi je samo dozdevalo, da zveni to ime nekam domače, po naše? Seveda, zakaj bi lastnik ne imel dobičkanosnejših poslov v tujem mestu, nego doma na Moravskem! V »Hofbräu«, v tisti znani Münchenski pivnici, kar ni bilo videti, da smo v Nemčiji. Glasba je pač mednarodna, kakor ljubezen in pijača, da le ima eno pivo, n. pr. okus po savinjskem hmelju, drugo, n. pr. plzenjsko zagreni, Münchensko je pa Münchensko, ki ga je en maselje stal 50 do 60 pfenigov.

Naslednji dan zjutraj smo dospeli v Köln. Za ogled katedrale je bilo ravno dovolj časa. Veliki gotski portal je vodil v misteriozen mrak. Daleč v ospredju dva trepetajoča plamenčka, svetlika-joča se silhueta darujočega duhovnika, osamljen srebren krik zvončka. Toda to

ni bil opziv k molitvi, zakaj cerkev je bila — prazna. Pravoslavni tovariš je pripomnil: »Sad ne bi požalio, da sam katolik«.

Ko smo se vrnili k vlaku, smo na kolodvoru naleteli na tri Dalmatince. Da, Dalmatince! Kdo bi jih ne poznal? V tujini še celo! Dva izmed njih naj bi ostala v Kölnu (toda nemško nista znala), tretji pa je bil bolj velikopotezen in se je bil namenil v London. Seveda, znal je francosko in italijansko. Luški težak...

Vestfalija — ali 50.000 Slovencev si s krampi služi svoj črni kruh. Aachen. Na postaji nas je pozdravila slovenska izseljenska učiteljica, edina učna moč, prostovoljna... Ali res ljubimo svoj materinski jezik? Sicer pa je tragika naših izseljenskih učiteljev znana. Rdeči nageljni z rožmarinom, poklonjeni našemu mojstru Gotovcu so bili čisto slovenski, le da so zrastle na tujih črnih tleh, zato so bili še bolj rdeči, krvavo rdeči, več ljubezni je bilo v njih, ker so pač zrastle v zemlji, v katero se je zakopala slovenska duša... Hm, česa vsega so bile priča te skromne rožice, dokler so rastle! Morda jih je slabotna roka tiste slovenske učiteljice zaradi priči tudi potrgala? Tudi jaz bom rajo

Br. Jože Pečnik — 70-letnik

Celje, 29. novembra.

Dne 23. t. m. je dopolnil upokojeni šolski upravitelj br. Jože Pečnik v Celju 70. leto svojega življenja.

Jubilant je učiteljaval od l. 1891. do 1894. v Št. Vidu pri Planini, nato do l. 1896. v Brežicah, od l. 1896. do 1928. v Kapelah pri Brežicah, nato pa do svoje upokojitve v l. 1930. v Dobovi. Po svoji upokojitvi je živel osem let v Brežicah, l. 1938. pa se je s svojo soprogo preselil v Celje. Br. Jože Pečnik je že mnogo let z veliko ljubeznijo in vnemo udeležuje v sokolskih vrstah. Za časa svojega službovanja v Dobovi je bil več let starosta, tajnik, blagajnik in vaditelj dece tamkajšnjega sokolskega društva. Po preselitvi v Brežice je bil več let član uprave brežiškega Sokola. Ko se je l. 1938. nastanil v Celju, sta si ga hitro osvojila Sokolsko društvo Celje-matice in celjska sokolska župa. Pri društvu je blagajnik, pri župi pa matrikar. Marljivo sodeluje pri prireditvah obeh organizacij in skoraj si ne moremo misliti sokolske prireditve, ki bi je ne zaključeval br. Jože Pečnik in ugotavljal njenega gmotnega učinka. Danes, ko se mnogi tako branijo brezplačnega društvenega dela in se lovijo za častnimi, naporov prostimi mesti, je nesebično, požrtvovalno delo osivelega brata svetel primer zvestobe in ljubezni do sokolske organizacije.

Sokolsko društvo Celje-matica bo v sredo 4. decembra ob 20. v mali dvorani Narodnega doma proslavil jubilej zaslužnega brata Jožeta Pečnika. Brate in sestre vabimo, da se udeležijo tega večera v čim večjem številu in izkažejo slavljenju priznanje za delo, ki ga je izvršil in dolgi dobi svojega sokolskega udejstvovanja. Bratu Jožetu Pečniku iskreno čestitamo in želimo, da bi bil še mnogo let s svojimi bogatimi izkušnjami v vrtincu sokolskega dela in da bi nam ostal zdrav in veder do skrajnih mej človeškega življenja. Zdravo!

Banovinske zvezke ima stalno v zalogi knjigarna Karl Goričar vdv., veletrgovina s papirjem, Celje.

Sokolstvo pri nas

Sokolska in narodna slavnost v Toplici. V nedeljo 10. t. m. so v vasi Grgurju odkrili spomenik vojvodi Kostu Vojinoviću ob prisotnosti savezne delegacije, odposlanstva niške župe in cetinjskih združenj z vojvodo Kosto Pečancem na čelu. V Grgurju, Barbatovcu in sosednih vaseh je bilo leta 1918. ob priliki znane topliške vstaje pomorjenih nešteto mož in žena. Barbatovac so dale okupacijske oblasti sežgati do zadnje hiše. Grgur z okolico je preživel strahotne muke. Ogromna udeležba pri odkritju spomenika je pričala, da tudi danes v enaki meri veje med narodom četniški duh, če bi šlo za obrambo domovine. Slavnosti je prisostvoval tudi zastopnik Nj. Vel. kralja, za mesto Beograd pa podpredsednik beograjske občine br. Lazar Kostić, ki je starosta Sokola Beograda II. Vsa množica se je po odkritju

molčal, kakor da se ni nič zgodilo. Bolje bo pozabiti — in potrpeti. Vse mine! — »Einsteinen!«

Belgija. Danes je ni več, vsaj take ne kot takrat... Na obmejni postaji Herbesthal smo jim zapeli, vrlim Belgijcem. Petje ljubijo kakor mi. Tu je »počila« tudi prva fotografska plošča. Toda vsi nismo mogli priti »gori«. Kje! Enainštirideset fantov! Od teh 11 Slovencev, 5 rojenih na Primorskem, med temi 3 emigrantje... »En voiture!«

Enakomerno smo drveli prav nizko skozi Flandrijo, mimo vasi in hiš, mimo mlinov na veter in cerkva in postaj brez prenehanja, brez odmora, brzec s stokilometrsko brzino. Bruxelles. Au revoir! Nazaj grede smo namreč tudi tukaj gostovali. Ostende. Ali danes še spadaš med najlepša morská kopališča sveta?

»Buči morje adrijansko...« Več kot 1400 km je bilo oddaljeno, nam pa je bilo tako blizu...

Potem nas je »Princesse Charlotte« odpeljala preko Rokavskega preliva proti Doverju, proti Angliji. Ladja je bila polna židovskih potnikov. Popolnansko londonsko časopisje je že poročalo: »Hitler's new plans anti Jud«. Dolarake kleči so se prikazovale bolj in

spomenika podala v Barbatovac, kjer je tamkajšnja sokolska četa otvorila lep, okusen sokolski dom. Dom je posvečen popu Dimitriju Dimitrijeviću, nekdanjemu parohu in komiti v Barbatovcu, in nosi napis: »Sokolski dom popa Mite komite«. Dom je blagoslovil niški vladika dr. Jovan. Ob zaključku slavnosti so izvedli člani čete Barbatovac prizor »Smrt Koste Vojinovića«.

Sokolska svečanost v Bjelovaru. Isto nedeljo je bila otvoritev in blagoslovitev razširjenega in prenovljenega Sokolskega doma v Bjelovaru, kjer bodo imeli svoje prostore matično društvo, bjelovarska sokolska župa, Jugoslovenska čitalnica in pevsko društvo »Mokranjac« v Bjelovaru. Udeležba na proslavi je bila izredno velika. Pogumno delo Sokola v Bjelovaru nas veseli, ker vemo, v kakih prilikah se nahaja.

Slavnost sokolske čete v Rajlovcu v sarajevski župi. V nedeljo 10. t. m. je imela tudi sokolska četa v Rajlovcu svojo slavnost. Otvorila je v okviru sokolske Petrove petletke javen vodnjak, ki bo v kraju v veliko blagodat. Obenem je četa otvorila razstavo kmečkih ročnih del. Razstavljenih je bilo 250 raznih del s področja narodnega vezenja, tkanja in pletenja. Prvo nagrado je dobila sestra Roza Krsmanova iz vasi Zabrča, ki je razstavila najlepša dela. Posebno pozornost je vzbudilo delo sestre Peričeve, ki je razstavila namizni prt, ki ga je delala polni dve leti. Sestra Jelka Lojtoševa je razstavila krasen zglatnik in ga po župni načelnici podarila starešini župe br. dr. Besaroviću.

Sokolska in narodna slavnost v Petrogradu. V nedeljo 17. t. m. je bila v Petrogradu ob velikanski udeležbi naroda in sokolstva proslava 20-letnice župe Petrovgrad, proslava blagoslovitve in razvitja župnega prapora in proslava obletnice osvobođenja Petrograda. Na slavnosti je govoril med drugimi divizijski general v pok. Dragotin Ristić, ki je 17. novembra 1918 kot brigadni general vkorakal v takratni Veliki Bečker, današnji Petrovgrad. Na prireditvi in na slavnosti seji v Sokolskem domu je imel lep nagovor tudi I. podstarešina Saveza br. dr. Vladimir Belajčić.

Pogozditev Beograda. Isti dan je bil v Beogradu posvečen »Gaj kralja Petra II.«, ki so ga zasadili marljivi člani Sokolskega društva Beograda VII na prostoru, ki se imenuje »Laudanov šanac«. Blagoslovitvi so poleg sokolstva prisostvovali beograjski župan Jevrem Tomić, gradbeni minister in episkop Nektarije. Prvo sadiko je zasadil beograjski župan. Delo Sokola je bilo izvršeno v okviru sokolske Petrove petletke.

Praznik cetinjske sokolske župe. Pred 22 leti je na dan 26. novembra velika narodna skupščina v Podgorici proglasila zedinjenje Črne gore s Srbijo in preko nje z ostalimi brati iste krvi, s Srbi, Hrvati in Slovenci pod dinastijo Karadjordjevićev. Sokolska župa Cetinje si je 26. november vsakega leta osvojila za svoj praznik, ki ga praznujejo tudi vse sokolske edinice v Črni gori. Tem proslavam se v duhu pri-

bolj, dokler niso končno vstale iz morja liki beli zid, »simbol neizpodbitne čistosti Anglije, neomadeževane časti in neporečne pravičnosti njenega prestola, njene cerkve, njene zbornice, njenih sodišč in njenega ravnarja doma in na tujem, prijatelju in sovražniku nasproti« (Florence L. Barclay). Dover. V kolo-dvorskem vestibulu je stal krasen spomenik v vojni padlim mornarjem.

Okrog desete zvečer smo zavozili v ogromno Victoria Station.

Mesto! — To je mesto! Žvižg siren, signali avtomobilov, vrteča se kolesja, brnenje motorjev, svetlobno razkošje, babilonska misel... Užitek je voziti se na krovu avtobusa in gledati prerivane ljudi in vozil. Človek tu nikoli ni česar ne osvoji. Vse je kupčija. Ali veste, kakšna je razlika med Parizom in Londonom? V Parizu delajo zato, da žive, kajti Pariz je mesto življenja, dočim v Londonu žive zato, da delajo, kajti London je mesto dela.

Toda — kako je bilo v Londonu, je vsebina drugega poglavja. Povem jo drugič. Sploh pa, ali bi se izplačalo? Jutri bomo itak spet čitali, da je toliko in toliko bombnikov... no, saj sami veste.

ključuje tudi ostalo jugoslovensko sokolstvo.

**

Prosvetni odbor Sokola Celja-matice navaja gornje prireditve, ki so bile med mnogimi drugimi v zadnjih 14 dneh, da vidijo bratje in sestre, v kakšni meri izvršuje sokolstvo poleg glavnega in naporenega telesnovzgojnega dela tudi nacionalno, gospodarsko in prosvetno delo. Na navedenih prireditvah so bili izrečeni govori globoke in trajne vsebine. Objavilo jih je večidel v celoti naše odlično savezno glasilo »Sokolski glasnik«.

Sokolstvo na češkem

O delavnosti in žilavosti češkega sokolstva priča dejstvo, da so imela češka sokolska društva leta 1938. skupno 609 sokolskih domov, statistika z dne 31. decembra 1939 jih pa izkazuje že 643. Leta 1939. je bilo torej postavljenih 34 novih sokolskih domov.

Sokolstvo v Ameriki

V Ameriki so v teku velike priprave za vsesokolski zlet, ki bo prihodnje leto v Chicagu. Zletišče bo imelo prostora za 90.000 gledalcev. Zletni dnevi bodo vso drugo polovico junija. V glavnih zletnih dneh bodo razne tekme čeških in slovaških Sokolov, zleta samega pa se bodo udeležila sokolska društva vseh slovanskih narodov v Ameriki.

Sport**Ljubljana : Olimp**

V nedeljo 1. decembra ob 14.15 se prične na Olimpovem igrišču v Gaberju ligina tekma med SK Ljubljano in SK Olimpom. Srečala se bosta torej prvi in zadnji na tabeli. Nastop SK Ljubljane v Celju bo vsekakor zanimiv in redek sportni dogodek, ki bo gotovo privabil

Iz naših krajev**Laško
Občinska seja**

Laško, 29. novembra.

V torek 26. t. m. dopoldne je imel laški občinski odbor redno sejo. Med drugim so odobrili, da se vas Porebre s 15 otroki všola s Henine v Šmiklavž. Nekateri odborniki so kritizirali, da prizadeti nič ne prispevajo v šolski krajevni odbor, dočim moramo za 15 otrok na Svetju prispevati kar 15.000 din. Na predlog Deželaka je bil sprejet formalen sklep za povečanje sedanje ali gradnjo nove šole v Šmiklavžu. Na predlog vi-karja bodo to vprašanje še proučili. Deželak je tudi predlagal, da se na posestvu Jožefa Zorka izvede razlastitveno postopanje in da se tamkajšnja pot po večletnih pravadah proglasi za javno občinsko vozno pot.

Zanimivo je bilo poročilo prehranjevalnega odseka. Deželak je poročal, da je občina naročila 40.000 kg koruze. Razpečali so 20.000 kg koruze po 3.05 din. Okrog 18.000 kg koruze je še v zalogi za zimski čas. Tovornina za tri vagone znaša 11.589.50 din. Občina je dvignila na račun hranilne knjižice za izolirnico od odobrenih 100.000 din samo 40.000 din. Hrastelj je predlagal nabavo 1 vagona krušne moke. Deželak je omenil, da je banovina izposlovala za Slovenijo 1000 vagonov pšenice, ki je že vskladščena po raznih krajih Slovenije. Tako je ima samo Celje 180 vagonov. Hrastelj je razlagal anarhijo v kupnih in prodajnih cenah kljub maksimiranju. Deželak je pojasnil, da razmišljajo pristojni činitelji o mešanju moke na ta način: na 5 kg pšenične po 1 kg koruzne moke, mešanico pa bi prirejali peki ali trgovci tik pred uporabo ali prodajo, ker bi se sicer ta moka v teku 1 tedna pokvarila. Ugotovil je: kolikor imamo Slovenci mlinov, toliko vrst moke imamo, dočim vsi mlini na jugu proizvajajo enako vrsto moke. Hrastelj je ugotovil, da je mogoče dobiti dovolj moke tudi pri nas, n. pr. v Ormožu, toda ta moka je slabša, različnih vrst in prevozni stroški so ogromni, ker so nahajališča moke v enem, mlini v drugem, namembna postaja pa v tretjem kraju. Slaba je organizacija razdeljevanja žitnih zalog po državi, česar so največ krivi zakupniki — Židje. Hrastelj je iznesel, da je neki Žid samo pri vrečah za sol, ki stanejo 6 din, za-

mnogo sportnega občinstva na Olimpovo igrišče. Sodil bo g. Kopic iz Maribora

* V tekmovalstvu za prvenstvo hrvatske lige je bilo v nedeljo samo eno srečanje in sicer v Splitu med zagrebškim Gradjanskim in Hajdukom. Tekma se je končala neodločeno 1:1 (0:1). V srbski ligi so bili rezultati naslednji: v Beogradu Jedinstvo:Vojvodina 1:0 in ŽAK:Bask 4:3, v Sarajevu Jugoslavija (B):Slavija 6:4, v Pančevu BSK:Jugoslavija (J) 8:1 in v Borovu Bata:Gradjanski (S) 6:1.

* 12. kolo slovenske lige je dalo v nedeljo naslednje rezultate: v Ljubljani Ljubljana:Mars 3:1 (1:1), v Mariboru Železnikar:Maribor 3:1 (2:0), v Kranju Kranj:Olimp 2:1 (1:0) in na Jesenicah Bratstvo:Amater 3:2 (1:1).

* Spet visoka zmaga SK Celja. V nedeljo je bila na Olimpovem igrišču finalna tekma za pokal celjske nogometne podzveze med SK Celjem in SK Jugoslavijo. Moštvo SK Celja je prepričevalno zmagalo z 8:1 (2:1) in si priborilo pokal.

Šah

Dva brza turnirja ČSK. Celjski šahovski klub priredi drevi v svojem prostoru v hotelu »Evropi« redni mesečni brzi turnir za prvo moštvo. Razpisane so štiri nagrade. Prijave v turnirsko knjigo do pričetka turnirja. — Druge moštvo Celjskega šahovskega kluba je igralo v sredo zvečer redni mesečni brzi turnir za prvenstvo v mesecu novembru. Prvo in drugo mesto si delita B. Pleterski in Niko Latinović, ki sta si priborila po 8 točk izmed 10 dosegljivih. Tretje mesto in še tudi lepo spominsko nagrado si je priboril Otmar Lečnik s 7 točkami.

služil 5.5 milijona din. Židje so dobili razne koncesije za ustanovitev podjetij z velekapitalom, domačini pa ne.

Referent socialnega odseka Deželak je poročal o akciji Unije za zaščito otrok. Po vseh šolah bodo otvorene šolske kuhinje za siromašne otroke. Odborniki morajo zbrati vsa imena otrok ne glede na kakršno koli pripadnost. Društvo »Blago srce« bo priredilo božičnico za revne otroke v zvezi z ostalimi društvi. Sokol in gasilska četa bosta obdarovala otroke svojih članov. Akcijo društva »Blago srce« bosta podprla sresko načelstvo in mestna občina. Za božičnico tega društva in okoliških šol je odbor odobril 2.200 din. Od tega dobi »Blago srce« 1.000 din.

Za cestni odsek je poročal Deželak, da bo mogoče rešiti vprašanje kmečkih cest le z ustanovitvijo cestnega fonda ali pa s podeljevanjem nagrad kmetom, ki bodo poskrbeli za čim popolnejše vzdrževanje cest. Dejal je, da so vse ceste v obupnem stanju in da bo treba v bodoči proračun vnesti še enkrat tako veliko vsoto kot v bivši marijagraški občini. Hrastelj je predlagal, da bi občina najela večmilijonsko posojilo s 30-letno amortizacijo za popolno izgraditev vseh občinskih cest. Prav tako so tudi vsi odborniki pripravljeni sprejeti sklep, da bi kmetje prispevali po 500 din kot doprinos k letni davščini za cestni fond. Hrastelj je dejal, da so doslej vsako leto brezplodno trošili po 15 do 20.000 din za ceste. Zahteval je takojšnjo izdelavo načrtov za vse ceste. Druge rešitve za naše ceste sploh ni.

Slišali smo spet žalostne pritožbe o revščini ubožcev. Vlogi gg. Repiča in Završnika iz Šmarjete sta bili zavrjnjeni zaradi svoječasne sklepa, da se izven Laškega ne dovoljuje več napeljava vodovoda v hiše. To bo trajalo, dokler ne bo vodovod razširjen. Neprijava vodne instalacije bo kaznovana z odvzemom enkratne plače instalaterja. Na predlog Hrastelja se bo obvezna telesna vzgoja izvajala tako, da bodo vajenci odsonni iz delavnice samo po dvakrat na teden. Gasilska vloga za nabavo novih cevi v iznosu 9.000 din je bila zavrjnena, ker mora gasilska četa predložiti občini na vpogled proračun. Podjetje Jakovljević iz Zagreba je dobavilo občin 12 vodovodnih števecov za ceno 4.718.75 din, Šipek pa 12 ventilov za ceno 908.25 din.

1 Proslava 1. decembra v Sokolskem domu. Na predvečer praznika zedinjenja, v soboto 30. t. m. ob 20., bo v Sokolskem domu svečana akademija. Nastopili bodo vsi oddelki našega društva z izbranimi točkami. Udeležite se svečane akademije v čim večjem številu!

1 Kako je dandanes z gramozenjem? Vsi občani priznavajo, da so bile ulice in ceste nekdanj dosti bolj oskrbovane nego so danes. Pešec, ki prehodi vse naše ulice in ceste, bo opazil, da so sicer tu pa tam navozili gramoz, ki se je pa že po nekaj dneh spremenil v ilovnato blato. Včasih smo imeli gramoz povsem drugačne kakovosti od sedanjega. Tako smo opazili posestnika M. H., kako po cele dneve koplje pod Humom izpod zelenih smrek ilovnat gramoz in ga razvaža po občinskih cestah. Po nekaterih ulicah cestarji z gramozom enostavno samo krpajo, menda zaradi štednje. Zato pešci v presledkih stopajo z gramoz v blato. Ob glavnih cestah leže kupi gramoz, avtomobili pa neusmiljeno škropijo blatno brozgo po ljudeh. Tako je proti Rečici, Celju, Rimskim toplicam, Lahomnemu in drugod. Večina tega gramoz je močno rjave barve, kar je znak, da bo zaradi slabe kakovosti po posipanju povzročil še večje blato. Zlasti moramo opozoriti občino na letoviško pot proti Jagočam, ki je že od poplav stalno v obupnem stanju. Ob kopaljskih utah sploh niso uredili odтока deževnice, ki se razteka po vsej dolžini in širini poti. Potrebnihi je samo nekaj cevi in nič več. Pri blagoslovljeni kapelici povzroča nešteto izvirnov silno blato, kjer je treba položiti odtočne cevi in nasuti dober gramoz. Na tej poti razvaža gramoz večinoma posestnik izpod Huma, ta gramoz pa je ilovnat. Tudi mestne ulice so nujno potrebne gramoz. Malo več gospodarskega čuta bipač lahko pričakovali od onih, ki so leta 1936. obljubljali razne blagodati za vse občine brez razlike. Davkoplačevalci morajo prispevati k milijonskim proračunom cestnega odbora in plačevati visoke občinske doklade, državni uradniki pa še prispevajo k temu svoj kuluk.

1 Samomor mladega delavca. V sredo dopoldne se je raznesla po mestu vest, da je skočil pod vlak dolgoletni tekstilni delavec trdke Gerkman, 32-letni Ciril Knez, doma iz Celja. Že pred več tedni je zapustil službo v laški tovarni in si poiskal v Mariboru drugo službo, ki bi jo moral te dni nastopiti. Dobil pa je vpoklic na orožne vaje. V sredo okrog 8. zjutraj je ves zamišljen stopal proti Marijagradcu in taval tam dalje časa. Končno je obstal pri drugem železniškem prelazu in skočil pod prihajajoči osebni vlak. Lokomotiva ga je vlekla kakih 40 m daleč in ga strašno razmesarila. Deli telesa so ležali po vsej dolžini obeh tirov. Razbilo mu je tudi lobanjo. Njegovihi tovarišev se je pretesljivi dogodek globoko dojmil, ker je bil Ciril Knez dober tovariš, velik šaljivec in marljiv delavec. Bil je še samski in je doživel razna huda razočaranja. Vse to ga je naposled spravilo v obup. Pokojnemu bodi ohranjen blag spomin, kruto prizadetim staršem v Celju naše iskreno sožalje!

1 Avtomobilska nesreča. V torek okrog 14. ure je vozil Herlahov šofer nekega Laščana z avtomobilom v celjsko bolnico. V neposredni bližini Plaznikove gostilne v Debrem mu je privozil nasproti voznik z mladim žrebetom. Žrebe se je splašilo in se sunkoma povzpelo na avto. V tem hipu je šofer okrenil avto z vso naglico v drugo smer, pri tem pa se je avto prekotatil in dobil precejšnje razbitine. Šofer je lažje poškodovan, potniku pa se ni nič zgodilo, pač pa je preстал precej strahu. Vožnja so nato nadaljevali z drugim avtomobilom. Na tem mestu je bilo že nešteto nesreč z avtomobili, toda činitelji še do danes niso razširili preozkega cestišča in odpravili nepotrebnih ovinkov. Kritike po časopisih je bilo že dovolj!

1 »Odgođena noč«. Dramatski odsek tukajšnjega Sokolskega društva je uprizoril 23. novembra trodejsko burko »Odgođena noč«. Igra slika ljubavne in ponočne zapletitja v bogati družini in se odlikuje zlasti po situacijski komiki. Kot režiser in igralec se je spet izkazal br. Ante Horjak, čigar rutina je prihajala do vidnega izraza; bil je med nosilci moških vlog najboljši. Salve smeja sta vzbujala br. Zdravec in Dragar; slednji je bil odlični v maski. Med ženskimi vlogami se je odlikovala s. Anči Ferčnikova s fineso, ki jo je zahtevala

njena vloga. S. Apihova in s. Šipkova pa sta zlasti ugajali z mirno igro in pravilno izgovorjavo. Na slednjo moramo sploh opozoriti vse igralce; uporaba narečja je tudi v komičnih vlogah odlišna, spačenke pa je treba brezpogojno opustiti. Prikupno je igrala tudi s. Koršičeva. V ostalih vlogah so lepo prispevali k celoti br. Preskar, s. Gradova in s. Pečarjeva. Občinstvo je dvorano popolnoma zasedlo in je torej tudi gmotni uspeh prav zadovoljiv.

1 Gradnja pošarskega doma pod Šmihelom lepo napreduje. Poslopje bo dolgo 24.40 in široko 11.20 m. Lega doma je solčna in izredno ugodna. Delo je za podjetje in delavce težavno zaradi posebnosti terena. Vodovodno napeljava bo omogočila neposredna bližina vode, prav tako tudi napeljava elektrike. V ozadju doma je podjetje Kavka iz Ljubljane zgradilo zaščitni zid proti vlagi. Tik nad domom se razprostira gozd, kjer bodo v serpentinah izpeljali poti za sprehode bolnikov. Ob poteh bodo mizice s klopmi. Pred domom bo velik prostor za mize in ležalne stole. Razgled na Laško je nad vse lep. Ob robu tega prostora bo po vsej dolžini zgrajen visok podporni zid. Podjetje dobavlja kamenje in pesek iz lastnega kamnoloma v bližini. Na skrajni vzhodni strani doma bo velika terasa, kjer bodo v polnem času ob nedeljah izmenoma izvajale koncerte pošarske godbe iz Ljubljane, Maribora in Celja. Spomladi bo slovesna blagoslovitev in otvoritev tega okrevališča za obbolele pošarje. Proračun za zgradbo v surovem stanju znaša nad 200.000 din, z opremo 800.000 din, vse kompletne zgradbe in ureditve pa bodo stale nekaj nad 1 milijon din. Največ preglastic povzroča podjetju in pošarjem velika vzpetina poti do doma.

1 Opozorilo občini. Po Laškem mnogokrat vidimo ostarelega, vsega sključenega in prezebajočega ubožca Hr., pristojnega v občino Št. Lenart nad Laškim. Usmiljeni ljudje mu nudijo hrano in toploto. Po njegovi izjavi mu občina Št. Lenart ne nudi podpore, prav tako tudi ne njegov sin, ki ima na Svetju posestvo. Pristojne činitelje prosimo, da odredijo občini Št. Lenart, da preskrbi ubožcu stalno zatočišče in preskrbo, da ne bo v zimi stradal in prezebal po cestah.

1 Čemu taka razlika pri javni razsvetljavi? Mnogi občani se pritožujejo, da gorijo obločnice na Podgorici vso noč, dočim na glavni topliški cesti ugasnejo že okrog 23. To glavno cesto uporabljajo ponoči številna vozila, tuji, rudarji, tekstilci in drugi, a vendar ni razsvetljenja. Tako je morala pred kratkim neka tekstilna delavka bežati v temi pred neznancem in je imela še srečo, da so bili ljudje v bližini. Vsaj na glavni topliški cesti naj gorijo obločnice vso noč, ker je cesta zelo frekventirana. To zahteva tujski promet in osebna varnost.

1 Martinov večer v Laškem. SK Laško je priredil 9. t. m. v Sokolskem domu v Laškem Martinov večer s plesom. Prireditve je bila prav dobro obiskana, zlasti po prijateljih kluba iz Laškega in Celja ter z Dola, čeprav smo pogrešali mnogo domačinov. Neprisiljena zabava se je razvila ob zvokih odličnega Jonny jazza iz Celja. Organiziran je bil »Martinov sejem«, ki je vse goste presenetil s prav lepimi dobitki. Posebnega priznanja so bile deležne okusno pečene Martinove goske. Pa tudi v ostalem je bila prireditve na višku. Gmotni uspeh je prav dober. Čisti donos prireditve je namenjen predvsem poživitvi zimskosportne in table-teniške sekcije. Klub si prizadeva najeti ali odkupiti primerno zemljišče ob Rimljanski cesti za ureditev novega nogometnega in teniškega igrišča. Uprava kluba se najlepše zahvaljuje vsem obiskovalcem iz Laškega in okolice ter predvsem prijateljem našega kluba iz Celja in z Dola pri Hrastniku, ki so nas tako številno obiskali in mnogo pripomogli k lepemu uspehu. Prav posebej se še zahvaljujemo vsem darovalcem peciva, dobitkov in prispevkov v Laškem in Celju ter cenj. damam in tovarišem za ves trud in vsestransko pomoč pri obsežnem delu za organizacijo te zares lepe zabave in od vseh obiskovalcev pohvaljene družabne prireditve. Prosimo jih, da nam ostanejo še nadalje naklonjeni.

1 Prodaja nepremičnin. V dolini Lahomnem pri Laškem so naprodaj vsa posestva zagrebških lastnikov. Posestva sestojijo iz sadovnjaka z okrog 2.000 ja-

*Če hočeš komu kaj podariti,
mu podari **PeliKan**,
tehniško dovršeno
nalivno pero!*

blanami, več stavbišč, hiš in drugih poslopij, primernih za industrijo z vodno močjo in kamnolomom. Skupna površina teh posestev znaša 260.000 m².

1 Nov grob. V celjski bolnici je umrl 64-letni dninar Franc Petrin od Sv. Krištofa pri Laškem. N. p. v m.!

1 Kino Laško bo predvajal v petek 29. t. m. ob 20.30 in v nedeljo 1. decembra ob 16.30 in 20.30 pustolovski vefilm »Pustolovščine Marka Pola« V glavnih vlogah Garry Cooper in Siegfried Gurrie. Predigra.

Hrastnik

h Za pomoč revni šolski deci. Dne 18. t. m. je bil v občinski pisarni v Hrastniku sestanek, ki so se ga udeležili poleg predsednika občine upravitelji vseh štirih šol, zastopniki industrije, delavstva in cerkvenih predstavnikov. Na sestanku so razpravljali o skupni podporni akciji za pomoč revnim učencem tukajšnje občine, ki so potrebni obutve in obleke, in o ustanovitvi šolske kuhinje. Sklenjeno je bilo, da se med imovitejšimi sloji, pa tudi med delavstvom in po kmetih izvede širša nabiralna akcija. Želimo, da bi vsakdo, ki še količkaj premore, prispeval v denarju ali živilih za pomoč revnim učencem.

h Nov grob. Umrla je v nedeljo zjutraj, zadeta od kapi, ga. Antonija Majcova, žena upokojenega rudniškega namoščenca g. Dominika Majcna. Pokojna je bila zaradi izredno mirnega značaja splošno priljubljena. Poleg žalujočega moža zapušča pokojna tri sinove in hčerko, ki jih je vzgojila v narodnem duhu in so vsi preskrbljeni. Blagi ženi in materi bodi ohranjen časten spomin, svojemu naše iskreno sožalje!

h »Ujež«. V soboto in v nedeljo so na odru Sokolskega doma uprizorili Nušičevo veseloigro »Ujež«. Pri obeh predstavah je bila prostrana dvorana nabito polna občinstva. Našim sokolskim igralcem prirčno čestitamo k uspehu!

Trbovlje

t »Trboveljski slavček« je prejel za veliko kulturno delo, ki ga je opravil v 10 letih svojega udejstvovanja, priznanje tudi z najvišjega mesta. Odličovanje z redom Jugoslovenske krone bo izročeno zboru na praznik zedinjenja po sreskem načelniku laškega sreza, g. Andreju Bizjaku. Ob tej priliki priredi zbor

koncert v Delavski dvorani v Trbovljah. Na koncertu nastopita tudi gđc. Rezika Koritnikova in Delavska godba, ki bo spremljala tri točke. V ponedeljek 9. decembra pa nastopi »Trboveljski slavček« na samostojnem koncertu v veliki filharmonični dvorani v Ljubljani. Pokroviteljstvo nad tem koncertom je prevzela Trboveljska premogokopna družba, ki je tudi ob tej priliki zbor gmotno podprla, zavedajoč se, kolikega pomena je ta mladinski zbor sinov in hčerk njenih rudarjev za kulturni dvig Trbovelj.

Petrovče

p Sokolsko društvo v Petrovčah je na svoji redni letni skupščini dne 23. t. m. polagalo obračun o svojem delovanju v minulem letu in kljub izgubi dveh odličnih članov izpričalo trdno voljo z vso intenzivnostjo delovati za napredek društva. K vztrajnemu delu je v navduševalnih besedah vzpodbujal odposlanec celjske sokolske župe brat dr. Kloar in s pozivom k bratski strnitvi naročil, da bodimo Sokoli v ljubezni do brata in domovine. Obljubil nam je predavanje o svojem potovanju na Kajmakčalan. Na novo izvoljena uprava, izpopolnjena z mladimi dela voljnimi močmi, z dosedanjim starostom na čelu, hoče tudi v dvajsetem letu društvenega obstoja napeti vse sile za čim lepši napredek.

Žalec

ž Proslava 1. decembra. Sokolsko društvo v Žalcu priredi na praznik zedinjenja v nedeljo 1. decembra ob 14. v dvorani svojega doma akademijo. Kot dodatek zvočni film »Zlet v Sofiji 1939«. Ob 10.30 bo slavnostna seja in zaobljuba novega članstva. Pozivamo članstvo, da se polnoštevilno udeleži tudi službe božje in sicer krojaši v slavnostnih krojih, ostali pa v civilu z znakom.

ž Zvočni kino Žalec. V soboto 30. t. m. in nedeljo 1. decembra odpadejo vse kinopredstave. Cenj. obiskovalce opozarjamo na najnovejši ruski vefilm »Peter Veliki«, ki bo predvajan v soboto 7. decembra ob 20. in nedeljo 8. decembra ob 14., 16., 18.45 ter izjemno tudi ob 21. Ker bo najbrž velik naval, prosimo, da si nabavite vstopnice za ta film v predprodaji v pisarni Elektrarne od 5. decembra dalje ob poslovnih urah.

Sv. Peter v Sav. dol.

Št Sokolska akademija. Sokolsko društvo Sv. Peter v Savinjski dolini priredi v praznino praznika zedinjenja dne 1. decembra ob 16. v Sokolskem domu akademijo z izbranim, pestrim sporedom. Vstopnine ni. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

Braslovče

b Na državni in sokolski praznik 1. decembra priredi Sokolsko društvo v Braslovčah v Sokolskem domu s pričetkom ob 15. mladinsko akademijo z raznimi deklamacijami in telovadnimi točkami. Udeležite se akademije v čim večjem številu!

b Sv. Miklavž bo obdaril sokolsko dečo v nedeljo 8. decembra ob 15. v Sokolskem domu. Ob tej priliki bodo otroci uprizorili igrokaz »Sv. Miklavž v nebesih«.

b Smrt uglednega moža. V sredo zjutraj je umrl v Parizljah v 78. letu starosti znani posestnik in bivši gostilničar g. Franc Plavec. Pokojni je bil značajan, odločno naroden in napreden mož, skrben gospodar, odličen hmeljar in soliden hmeljski trgovec. Mnogo let je bil tudi član braslovške občinskega odbora. Kot vnet zadružnik je marljivo sodeloval pri Braslovški hranilnici in posojilnici. Od 1. 1934. do svoje smrti je bil podpredsednik njenega upravnega odbora in si je pridobil mnogo zaslug za napredek tega zavoda. S smrtjo g. Franca Plavca so braslovška napredna društva izgubila zvestega člana. Pokojni je bil oče trgovca in posestnika g. Josipa Plavca v Celju. Franc Plavec in njegova vzorna žena, ki je umrla lani, sta vzgojila svoje otroke strogo v narodnem duhu. Pokojni zapušča 4 sinove in 2 hčerki, najstarejšemu sinu, ki je bil navdušen pripadnik nacionalnega slovenskega dijaštva, pa so avstro-ogrski krvniki na italijanski fronti uničili mlado življenje. Pogreb g. Franca Plavca je bil danes dopoldne iz hiše žalosti na braslovsko pokopališče. Velika udeležba na zadnji poti je izpričala pokojnikovo veliko priljubljenost med prebivalstvom. Pokojnemu bodi ohranjen časten spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

Gornji grad

g Božičnica bo naše šolsko vodstvo tudi letos priredilo v decembru v Sokolskem domu. Nabirali bodo v kratkem med prebivalstvom. Prosimo že sedaj, da bi vsak po svojih močeh prispeval in tako omogočil vsaj skromno obdaritev številne revne šolske mladine za božič.

g Vodovod bi bil nujno potreben tudi v Podsmrečju in na Produ, kjer morajo prebivalci daleč hoditi po pitno vodo. Občinski odbor naj poskrbi, da bo to vprašanje v prihodnjem proračunskem letu rešeno ugodno za oba dela mesta.

Konjice

k Odprta noč in dan so groba vrata... Že dolgo se nismo javili iz Konjic. V glavnem je vzrok ta, da nas je bilo mnogo na vojaških vajah. Med tem časom smo pokopali v Konjicah več uglednih ljudi. Za pokojnima g. Domitrovičem in go. Brudermanovo sta umrla trgovca g. Hugo Detičec in ga. Bezenškova, soproga posestnika in mlinarja. Umrl je tudi splošno spoštovani župnik g. Kumer, ki je imel v Konjicah lep dom v vili g. dr. Kadivnika, kjer je užival svoj zasluženi pokoj. Letošnje jesen je umrla tudi ga. Sartoryjeva, ki je bila najstarejša oseba v konjiškem srezu. Dosegla je nad 95 let ter je bila do zadnjega krepka in zdrava. Težki bolezni je podlegla tudi odlična šivilja gđ. Marija Lebičeva. Tukajšnjemu brivcu g. Radiču je umrla mati ga. Jeričeva, ki je dosegla precej nad 80 let. Dne 17. t. m. je umrl v bolnici v Novem Celju ugledni in splošno priljubljeni posestnik, mesar in gostilničar g. Ignac Penič iz Konjic. Lani je imel med vožnjo z motornim kolesom karambol z nekim drugim motociklistom in je dobil hud pretres možgan. Nakopal si je neozdravljivo bolezen in je bil pet mesecev v bolnici, kjer ga je končno smrt rešila trpljenja. Dne 13. t. m. so ga položili na konjiškem pokopališču k zadnjemu počitku. Pokojni g. Penič je bil mnogo let član občinske uprave v Konjicah in član raznih občinskih odsekov. Marljivo je opravljal tudi funkcijo

blagajnika šolskega odbora. Bil je zaveden narodnjak. Rad je podpiral konjiškega Sokola, pri katerem so telovadili njegovi otroci. Bil je soliden obrtnik in vzoren kmetovalec ter je marsikateremu koristil s svojimi nasveti. Zapušča soprogo go. Marijo ter tri hčerke in dva sinova. Bodi mu ohranjen časten spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

Književnost

»Knjiga za vsakogar«. Književnik Cvetko Zagorski v Mariboru je začel izdajati v brošurah po 48 strani zbirko »Knjiga za vsakogar«. Vsak drugi mesec bo izšla nova zbirka, ki bo obsegala pet zvezkov. Prva zbirka je »Zbirka Maksima Gorkega«. Prvi zvezek te zbirke vsebuje noveli Maksima Gorkega »Nekoč v jeseni...« in »Starka Izergil«, pesniško prozo »Pesem o burjevstniku« v prevodu Jaroslava Dolarja in življenjepis Maksima Gorkega. Nadalje prevode bodo oskrbeli Drago Jeran, Lojze Štandeker in Cvetko Zagorski. Nadaljnje zbirke »Knjige za vsakogar« bodo zbirka Karla Čapka, zbirka Anatola Francea, zbirka mladih bolgarskih piscev in druge. Ta mnogo obetajoča in potrebna ljudska knjižnica bo gotovo vzbudila v javnosti mnogo zanimanja, saj lahko z njo vsakdo pride zelo poceni do res dobrega čtiva.

Razpis ustanov Antona Kolenca v Celju

za dijake visokih in srednjih šol za šolsko leto 1940-41

Kuratorij ustanov trgovca Antona Kolenca v Celju razpisuje dijaške ustanove za šolsko leto 1940-41.

Splošna določila

1. Prednost pri prejemanju štipendij imajo v vsakem primeru taki marljivi in potrebni prosilci, ki so s pokojnim g. Antonom Kolencem, veletrgovcem v Celju, v sorodstvu ali svaštvu, za njimi domačini iz gornjegrajskega sreza, sicer pa Slovenci sploh, ne glede na spol.
2. Za posamezne štipendije ni določena gotova vsota. Kuratorij določa po vsakokratnih razmerah in po stanju dohodkov iz glavnice in osebne štipendistov.
3. Dijaštvo se opozarja, da naj vlagajo prošnje samo najpotrebnejši in najvrednejši, ker razpolaga kuratorij z razmeroma malo vsoto za razdelitev.

Posebne določbe glede ustanov za dijake visokih šol

Ustanova je namenjena dijakom visokih šol, kakor univerzah, tehnikah, visokih trgovskih šol, umetniških akademij in dr. ne glede na to, ali so v tuzemstvu ali v inozemstvu.

Posebne določbe glede ustanov za dijake srednjih šol

Ta ustanova je namenjena dijakom gimnazije, trgovske šole, meščanske šole ali drugih srednjih šol v Celju. Sorodnikom g. Antona Kolenca pa se smejo te ustanove podeljevati tudi na takih šolah izven Celja.

FRANJO DOLŽAN

CELJE

ZAHTEVAJTE PONUDBE IN PRORAČUNE!

Za kresijo 4
Telefon 245

VODOVODE
KLEPARSKA DELA
STRELOVODE

Vam naredi solidno in po konkurenčni ceni, ravno tako izvršuje tudi vsa popravila

Predpisi glede prošenj

1. Prošnje naj se vložijo izključno pisмено na naslov: »Kuratorij ustanov trgovca Antona Kolenca v roke predsednika dr. Ernesta Kalana, advokata v Celju«, do 5. decembra 1940.

Visokošolci morejo vlagati prošnje izključno le na od kuratorija tiskanem formularju, ki ga dobijo proti vpošiljavi gotovih stroškov, t. j. 1 din za tiskovino in poštino pri podpisnem kuratoriju. Akademski društva lahko naročijo več izvodov za svoje člane skupno; v tem primeru so stroški nižji.

2. Srednješolci vložijo navadne prošnje brez takega formularja.

3. Prošnjam je treba priložiti zadnje spričevalo o izpitu, kolokvijih itd., pri prosilcih, ki se sklicujejo na sorodstvo ali svaštvo z zapustnikom ali na to, da so doma iz gornjegrajskega sreza, pa tudi listine, s katerimi dokažejo te svoje trditve (krstni list, rodbinski izkaz, potrdilo župnega ali občinskega urada itd.).

Vsem prošnjam je priložiti uradno listino o premoženjskih razmerah (ubožno spričevalo). To mora vsebovati točne podatke o premoženjskih razmerah prosilčevih in njegovih staršev (pri uradnih tureh navedbo skupine, kategorije in plače), eventualnega premoženja ali drugih dohodkov, število otrok, pri posestnikih obseg posestva razpredeljeno po njivah, travnikih, gozdovih itd., število živine, višino davkov, dolgov, sploh vse okoliščine, ki so važne za presojo imovinskega stanja. Upoštevale se bodo izključno le prošnje, ki vsebujejo vse te podatke točno in izčrpno in katerim so priloženi izkazi in listine v smislu gornjih zahtev. Vse druge prošnje bodo zavrnjene brez obravnavanja.

Priputne so samo pisane prošnje. Osebna intervencija je brezpogojno izključena.

4. Prosilci, ki že uživajo kako ustanovo, podporo ali pomoč, ki imajo stanovanje ali hrano bodisi pri sorodnikih, bodisi v kakem kolegiu, zavodu ali domu itd., morajo to v prošnji navesti in natančno razložiti obseg podpore, odnosno dajatve in ali je brezplačna, ali pa morajo za njo kaj plačevati. Prošnjiki, ki zatajijo kakršno koli denarno ali materialno podporo, ki jo že uživajo od koder koli, bodo brezpogojno zavrženi, četudi bi bili še tako potrebni.

5. Srednješolci, ki se ne poslužujejo tiskanega formularja, morajo napisati prošnje na celo polo.

6. V vsaki prošnji je navesti naslov, na katerega naj se vrnejo dokumenti in pošljejo obvestila. Tudi je navesti v prošnji, kam je prosilec pristojen. Prošnje, poslane po pošti, morajo biti zadostno frankirane.

CELJE, 15. novembra 1940.

Kuratorij ustanov trgovca
Antona Kolenca v Celju
Dr. Ernest Kalan,
predsednik.

Oglašuite!

Cenj. občinstvu se priporoča tvrdka

Anton Lečnik

zaloga ur
zlata
srebrnine
optika itd.

Celje
Glavni
trg

Izkušen optik na razpolago!

Kadar izpraznjujete Vaše podstrežje

se spomnite, da najbolje vnovčite vse stare predmete pri tvrdki Josip Uršič, Celje, Narodni dom

VERITAS Generalno zastopstvo in skladišče

Anton Bremec
Celje

Iščejo se zastopniki

4-sobno stanovanje

s kopalnico in vsemi pritliklinami išče mirna stranka brez otrok v mestu ali v bližini mesta. Vzame se tudi hiša v najem ali kupi. Naslov v upravi lista.

Stanovanje

2-3-sobno z vsemi pritliklinami oddam s 1. decembrom. Vprašati v restavraciji Nabavljalne zadruge v Celju.

Trisobno stanovanje

s pritliklinami se odda s 1. 1. 1941 v najem. Pojasnila daje A. Papst, Celje, Vodnikova ulica 7/II.

Zobozdravniško in zobotehniško orodje

naprodaj. Javno skladišče v Celju.

Vajenec

se sprejme v trgovino barv. Naslov v upravi lista.

HIŠA dvonadstropna, novejša, z vrtom, v Celju 220.000 din, VILA tristanovanska, gospod. poslopje, vrt 270.000 din, VILA štiristanovanska, nova, z vrtom 360.000 din, TRGOVSKA HIŠA v strogem centru Celja 1.200.000 din, KMEČKO POSESTVO 40 orolov Sav. dolini 250.000 din, VILA, opremljena, v zdravilišču 270.000 din.

Poleg tega prodaja različne hiše, vile, stavbišča, kmečka posestva in vinograde realiteta pisarna JAGER, Celje, ulica dr. Gregorja Žerjave 4/I.

Kupim dobro ohranjen

skobelnik

Celje, Na okopih 9, pritličje desno, stanov. 11

Celjska posojilnica d. d. Celje (Narodni dom)

Telefon 22 • Poštni ček. račun 10.591

Podružnici: Maribor, Aleksandrova cesta 11,
Tel. 21-99 • Šoštanj, Kralja Petra trg 6. Tel. 3

Sprejema hranilne vloge proti najugodnejšemu obrestovanju
in izvršuje vse bančne posle najkulantneje